

ÚSTAVNÝ SÚD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Hlavná 110, 042 65 Košice 1

P. O. Box E – 35

PREHEAD VYBRANÝCH ROZHODNUTÍ ÚSTAVNÉHO SÚDU SLOVENSKEJ REPUBLIKY

za obdobie IX./2016
Senát II

Nález:

spisová značka	IV. ÚS 213/2014
populárny názov	Arbitrárnosť záverov krajského súdu pri posudzovaní otázky náhrady nemajetkovej ujmy
sudca spravodajca	Ľudmila Gajdošíková
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	26.04.2016
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 26 ods. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 26 ods. 2
analytická právna veta	Podľa ústavného súdu krajský súd nedostatočne posúdil primeranosť aplikácie § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka vo vzťahu k § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ani nezvažoval otázku primeranosti a dostatočnosti morálnej satisfakcie, ku ktorej už došlo, a vo svojich úvahách v rámci posudzovania otázky náhrady nemajetkovej ujmy jednoznačne preferoval satisfakčnú funkciu priznávanej sumy. Pritom je dôležité posúdiť skutočnú neoprávnenosť zásahu do práva na ochranu osobnosti a jej intenzitu a následky tohto zásahu pre fyzickú osobu a súd je vo svojom rozhodnutí povinný vyrovnať sa s otázkou, či rozhodnutie o peňažnej satisfakcii je argumentačne ústavne akceptovateľné.
skutkový stav a základné fakty	Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola doručená sťažnosť sťažovateľky, vo veci namietaného porušenia jej základných práv podľa čl. 26 ods. 1 a 2 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) rozsudkom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) z 1. decembra 2011, ktorým krajský súd rozhodol o odvolaní sťažovateľky (žalovanej) proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I z 18. júna 2007 v konaní o zaplatenie nemajetkovej ujmy a uverejnenie ospravedlnenia. Sťažovateľka ďalej uvádza, že napadnutý rozsudok považuje za arbitrárny, pretože krajský súd nezohľadnil závery ústavného súdu obsiahnuté v jeho rozhodnutí č. k. I. ÚS 408/2010-87 zo 16. júna 2011, ktorým zrušil rozsudok krajského súdu z 23. marca 2009 v časti jeho výroku. Ústavný súd vo svojom rozhodnutí konštatoval, že odôvodnenie napadnutého rozsudku je arbitrárne, zjavne neodôvodnené, neprimerane prísne, nevyvážené, nezohľadňujúce argumenty sťažovateľa ani okolnosti predmetnej veci, že krajský súd vo svojom rozhodnutí z 23. marca 2009 nedal presvedčivú odpoveď na otázku, či predmetom kritiky posudzovaného článku sťažovateľky bola kritika žalobcu alebo kritika súdneho rozhodovania, nezohľadnil skutočnosť, že sťažovateľka uverejnila vysvetľujúci článok, resp. že sa nevyrovnal s tým, že žalobca mohol na uverejnenú kritiku reagovať. Napadnutý rozsudok krajského súdu, ktorým tento súd potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa z 18. júna 2007 v časti náhrady nemajetkovej ujmy, je podľa sťažovateľky nespravodlivý a javí znaky sudcovskej svojvôle, pretože

	<p>v odôvodnení</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. nereaguje na argumenty sťažovateľky a nezvažuje (resp. odmieta) otázky nastolené ústavným súdom, 2. vyjadruje nesúhlas so závermi ústavného súdu, resp. pokúša sa ich nahradiť, 3. sa nezameriava na odôvodnenie a analýzu nasledovných otázok: <ul style="list-style-type: none"> - či bola v okolnostiach danej veci predmetom posudzovaného článku kritika žalobcu alebo kritika súdneho rozhodovania, - či s prihliadnutím na fakt, že u žalobcu (bol v čase vyhlásenia rozsudku krajského súdu ministrom spravodlivosti Slovenskej republiky) sú medze prípustnej kritiky vytýčené menej prísne ako u bežného človeka, je namieste priznanie náhrady nemajetkovej ujmy, - bez akejkoľvek podpory dokazovania ujmy v profesionálnom živote (opätovne) skonštatoval, že žalobcovi je potrebné priznať náhradu nemajetkovej ujmy v sume 1 000 000 Sk, 5. nevyhodnotil vplyv skutočnosti, že sťažovateľka uverejnila vysvetľujúci článok, v ktorom osvetlila pozadie prípadu popísaného v namietanom článku, na určenie výšky náhrady nemajetkovej ujmy, 6. sa nezaobrá otázkou neodôvodnenej absencie obrany žalobcu reagovať na uverejnenú kritiku.
<p>z odôvodnenia</p>	<p>Ústavný súd dospel k záveru, že krajský súd v reakcii na právny názor ústavného súdu vyslovený v náleze č. k. I. ÚS 408/2010-87 zo 16. júna 2011, t. j. potrebu preskúmania otázky „<i>či v okolnostiach danej veci je potrebné navrhovateľovi priznať nemajetkovú ujmu, a pokiaľ by dospel k pozitívnemu záveru o nej, aby prehodnotil s prihliadnutím na všetky okolnosti tohto prípadu jej rozsah</i>“, pri posudzovaní otázky náhrady nemajetkovej ujmy v napadnutom rozsudku viacmenej zopakoval svoje predchádzajúce tvrdenia a závery, ako aj závery prvostupňového súdu v oblasti dokazovania a nenašiel dôvod na ich prehodnotenie a pri rozhodovaní o otázke náhrady, resp. výšky náhrady nemajetkovej ujmy sa dostatočne nevyrovnal so všetkými okolnosťami prípadu, ktoré majú pre túto vec podstatný význam.</p> <p>Pokiaľ má ústavný súd posúdiť sťažovateľkou namietanú arbitrárnosť napadnutého rozhodnutia krajského súdu, ide nesporne o jeho závery, v ktorých „<i>zo svedeckých výpovedí... je bez akýchkoľvek pochybností zrejmé, že negatívny následok článkov nastal po ich prečítaní, pričom istý čas pretrvával... Krajský súd nemohol pri priznaní majetkovej ujmy prihliadnuť na skutočnosť, že následne sa navrhovateľ stal ministrom spravodlivosti... a neskôr predsedom najvyššieho súdu.</i>“. Krajský súd neobjasňuje, prečo nemohol prihliadnuť na tieto skutočnosti, prečo sa práve v týchto úvahách nezmenil priamo o tom, že navrhovateľ v inkriminovanom období rokov 2005 – 2006 bol osobou verejného záujmu (v tom zmysle neutrpel žiadnu bezprostrednú ujmu). Táto skutočnosť je pritom zrejmá z iného kontextu: „<i>Priznaná náhrada je primeraná i postaveniu navrhovateľa v spoločnosti – predsedu trestného senátu, bývalého predsedu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, t. č. ministra spravodlivosti Slovenskej republiky.</i>“</p> <p>Podľa názoru ústavného súdu napadnutý rozsudok krajského súdu od počiatku trpí argumentačným deficitom pri posudzovaní následkov zásahu do práva na ochranu osobnosti pre fyzickú osobu, ktorá je osobou verejného záujmu a ktorá musí akceptovať väčšiu mieru kritiky ako iní občania. Krajský súd nereagoval na námietku obsiahnutú nielen v pôvodnom odvolaní sťažovateľky, ale ani v zrušujúcom náleze ústavného súdu, že súd vychádzal predovšetkým z výpovedí svedkov, ktorí mali k žalobcovi pozitívny vzťah, pričom viaceré výpovede žalovaný považoval za účelové a spochybniteľné.</p> <p>Vo vzťahu k vyhodnoteniu následkov zásahu – tieto prima facie nesignalizujú také závažné narušenie odbornej povesti, postavenia a uplatnenia navrhovateľa v spoločnosti, ako to prezentuje krajský súd v odôvodnení napadnutého rozsudku. Dosť nezvyklo pôsobí v tejto súvislosti záver, na ktorom krajský súd v napadnutom rozsudku bezpodmienečne zotrúva: „<i>V danej veci nebolo možné ani zohľadniť, že navrhovateľ je osoba verejne známa, ktorá zastáva funkciu predsedu najvyššieho súdu a tiež, že účelom uvedeného článku bolo prispieť k verejnej diskusii o veciach verejného záujmu a nie poškodenia dobrého mena navrhovateľa.</i>“ Krajský súd pritom mal a má vziať pri rozhodovaní do úvahy otázku, či navrhovateľ ako osoba verejného záujmu musí akceptovať väčšiu</p>

mieru verejnej kritiky než iní občania, na čo stricto sensu nedáva odpoveď, resp. presnejšie dáva vyháňajúcu odpoveď.

Krajský súd nedáva presvedčivú a vyváženú odpoveď ani na otázku, či „išlo v daných článkoch o kritiku osoby sudcu – navrhovateľa a nie o kritiku súdneho rozhodnutia“ – a to napriek tomu, že jeho záver vyslovený v napadnutom rozsudku k tejto otázke znie práve tak, že išlo o kritiku osoby sudcu. V tejto súvislosti sa nevyhnutne vynárajú pochybnosti aj o nasledujúcej vete: „*Preto odvolací súd pri priznaní náhrady nemajetkovej ujmy prihliadal na skutočnosť, že išlo o kritiku navrhovateľa ako sudcu.*“

Z obsahu a štýlu rozhodnutia vyplýva, že krajský súd má zjavný problém so správnou identifikáciou a aplikáciou základných kategórií (fakty a hodnotiace úsudky, nepravdivé obvinenie, možnosť dôkazu pravdy, skutočná neoprávnenosť zásahu, hodnotenie následkov zásahu) a s ich používaním v rámci testu proporcionality, vyvažovania práva na ochranu osobnosti a práva na slobodu prejavu.

Krajský súd opakovane tvrdí, že sa „podrobne zaoberal všetkými predpokladmi vzniku nároku navrhovateľa na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch“. Podľa ústavného súdu krajský súd zjednodušene a jednostranne vyložil a aplikoval rozhodujúcu právnu úpravu, t. j. príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka (§ 13 ods. 1 až ods. 3) o práve na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. Nedostatočne posúdil primeranosť aplikácie § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka vo vzťahu k § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ani nezvažoval otázku primeranosti a dostatočnosti morálnej satisfakcie, ku ktorej už došlo, a vo svojich úvahách v rámci posudzovania otázky náhrady nemajetkovej ujmy jednoznačne preferoval satisfakčnú funkciu priznávanej sumy (ktorá je od počiatku do konca jeho úvah identická so žalobcom navrhovanou sumou). Pritom je dôležité posúdiť skutočnú neoprávnenosť zásahu do práva na ochranu osobnosti a jej intenzitu a následky tohto zásahu pre fyzickú osobu. Súd je vo svojom rozhodnutí povinný vyrovnať sa s otázkou, či rozhodnutie o peňažnej satisfakcii je argumentačne ústavne akceptovateľné.

V tomto kontexte ústavný súd opätovne zdôrazňuje, že krajský súd nedal dostatočnú odpoveď na otázku, či predmetom posudzovaného článku bola kritika osoby sudcu alebo kritika súdneho rozhodovania v inkriminovanej dobe. Odpoveď na túto otázku zohráva podľa názoru ústavného súdu zásadnú úlohu v danej veci, pretože to znamená, že krajský súd nedostatočne (a teda nesprávne a nedôsledne) riešil otázku, ktorá je v príčinnej súvislosti s otázkou náhrady nemajetkovej ujmy a determinuje odpoveď na ňu.

Ústavný súd konštatoval, že aj napadnutý rozsudok krajského súdu z 1. decembra 2011, ktorým potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa z 18. júna 2007 v časti náhrady nemajetkovej ujmy, je arbitrárny a nepresvedčivý. Krajský súd sa v napadnutom rozsudku opiera o to, že článok obsahuje „*nepravdivé tvrdenia o navrhovateľovi*“; opätovne poukazuje na to, že „*vo vzťahu k navrhovateľovi hodnotiaci úsudok nevychádzal z pravdivo podaných východísk, resp. v článku preň nebol poskytnutý dostatočný faktografický základ. ... Pre vyslovenie v článku uvedeného hodnotového úsudku vo vzťahu k navrhovateľovi neexistovala dostatočná základňa odôvodňujúca jeho dostatočnosť...*“. Krajský súd nedostatočne rozlíšil, resp. skôr okrajovo sa zaoberal faktami a hodnotiacimi úsudkami a ich vyhodnotením v danej veci.

Pritom EŠLP vo svojej judikatúre pri posudzovaní limitov slobody prejavu starostlivo rozlišuje medzi faktami a hodnotiacimi úsudkami. Existenciu faktov možno preukázať, zatiaľ čo otázka pravdivosti hodnotiacich úsudkov nepripúšťa dôkazy. Aj keď hodnotiaci úsudok vzhľadom na svoj subjektívny charakter vylučuje dôkaz pravdy, musí vychádzať z dostatočného faktického základu. Z uvedeného vyplýva, že ak v konkrétnom prípade sú z hľadiska ústavnej akceptovateľnosti posudzované hodnotiace úsudky, tak je ochrana výrokov takéhoto charakteru z hľadiska slobody prejavu s ohľadom na konkrétne okolnosti prípadu intenzívnejšia ako v prípade uverejnenia faktov (skutkových tvrdení), ktoré sa môžu ukázať neskôr ako nepravdivé. Z tohto hľadiska mal aj krajský súd dôslednejšie vyhodnotiť vzťah titulku k obsahu inkriminovaného článku.

Ústavný súd konštatoval, že krajský súd v napadnutom rozsudku z 1. decembra 2011 v konečnom dôsledku nerešpektoval právny názor ústavného súdu, ktorý

	<p>bol dostatočne jasne vyslovený v predchádzajúcom náleze v tejto veci č. k. I. ÚS 408/2010-87 zo 16. júna 2011. Napadnutý rozsudok krajského súdu podľa názoru ústavného súdu zostáva v časti náhrady nemajetkovej ujmy z už uvedených dôvodov arbitrárny a nepresvedčivý.</p> <p>Na základe uvedených skutočností rozhodol ústavný súd tak, že:</p> <p><u>1. Základné práva sťažovateľky podľa čl. 26 ods. 1 a 2 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky rozsudkom Krajského súdu v Bratislave z 1. decembra 2011 porušené boli.</u></p> <p><u>2. Rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 1. decembra 2011 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.</u></p> <p><u>3. Vo zvyšnej časti sťažnosti nevyhovel.</u></p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EŠLP a iných súdov	<p>Ústavný súd SR: m. m. I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 335/06, I. ÚS 382/06, II. ÚS 340/09, PL. ÚS 29/05, m. m. IV. ÚS 472/2012, PL. ÚS 12/09, II. ÚS 152/08, II. ÚS 326/09, II. ÚS 340/09, IV. ÚS 362/09, IV. ÚS 302/2010, II. ÚS 340/09, II. ÚS 184/2015, II. ÚS 191/2015, m. m. IV. ÚS 210/04, I. ÚS 15/02, I. ÚS 139/02</p> <p>Ústavný súd ČR: I. ÚS 1586/09, III. ÚS 281/03, I. ÚS 453/03</p> <p>EŠLP: Feldek v. Slovenská republika č. 29032/95 z 12. 7. 2001, Handyside v. Spojené kráľovstvo, č. 5493/72 zo 7. 12. 1976, Lingens v. Rakúsko, č. 9815/82 z 8. 7. 1986; Oberschlick v. Rakúsko, I. č. 11662/85 z 23. 5. 1991 a II. č. 47/1996/666/852 z 25. 6. 1997; Prager a Oberschlick v. Rakúsko č. 15974/90 z 26. 4. 1995, Hannover v. Nemecko III. č. 8772/10 z 19. 9. 2013, Jerusalem v. Rakúsko, rozsudok z 27. 2. 2001, Andreescu proti Rumunsku - rozsudok z 8. 6. 2010, body 94 až 96,</p> <p>Nemecký Spolkový súdny dvor: BGH z 5. 12. 1995 – VI ZR 332/94, BGH z 12. 12. 1994 – VI ZR 223/94, BGH z 15. 11. 1994 – VI ZR 56/94</p> <p>Spolkový ústavný súd SRN: BVerfG 90, 241, 247, BVerfG 85, 1, 15 ff. BVerfG 90, 1, 15</p>
súvisiace právne predpisy	zákon č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov, § 13 ods. 1, 2 a 3
kľúčové slová	

spisová značka	II. ÚS 174/2016
populárny názov	Povolenie odkladu exekúcie po povolení obnovy konania, v ktorom bol vydaný exekučný titul
sudca spravodajca	Ladislav Orosz
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	15.06.2016
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1
analytická právna veta	Sťažovateľka okresnému súdu predostrela v odvolaní proti uzneseniu okresného súdu o zamietnutí námietok proti exekúcii a o nepovolení odkladu exekúcie skutočnosti, ktoré podstatným spôsobom ovplyvňovali základ nároku oprávneného a v tej súvislosti aj povinnosť sťažovateľky ako poisťovateľa obvineného nahradiť škodu oprávnenému. V takejto situácii bolo preto kľúčové zodpovedať otázku, či vzhľadom na sťažovateľkou uvádzané skutočnosti boli splnené podmienky, pre ktoré možno očakávať zastavenia výkonu exekúcie na základe exekučného titulu v súlade s § 57 ods. 1 Exekučného poriadku. Skutočnosti, ktoré okresnému súdu predostrela sťažovateľka, tak predstavovali podstatné a právne významné skutočnosti, ktoré pri odôvodňovaní svojho rozhodnutia okresný súd nevezal do úvahy, čo podľa názoru ústavného súdu zreteľne signalizuje, že napadnuté uznesenie okresného súdu, resp. jeho príslušná časť je arbitrárna, resp. svojvoľná.
skutkový stav a základné fakty	Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola doručená sťažnosť sťažovateľky, ktorou namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) výrokom uznesenia Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) zo

	<p>17. septembra 2015 (ďalej len „napadnuté uznesenie“), ktorým nepovolil odklad exekúcie.</p> <p>Zo sťažnosti a z jej príloh ústavný súd zistil, že sťažovateľka bola účastníčkou exekučného konania vedeného okresným súdom v procesnom postavení povinnej, v priebehu ktorého 23. marca 2015 podala námietky proti exekúcii a 2. apríla 2015 návrh na odklad exekúcie. Okresný súd uznesením z 19. júna 2015 námietky sťažovateľky zamietol a odklad exekúcie nepovolil. Proti označenému rozhodnutiu okresného súdu vydaného vyšším súdnym úradníkom podala odvolanie, v dôsledku čoho bolo toto uznesenie zrušené a vo veci rozhodol opätovne sudca okresného súdu, ktorý napadnutým uznesením námietky sťažovateľky proti exekúcii zamietol a odklad exekúcie nepovolil.</p> <p>Sťažovateľka svojou argumentáciou spochybňuje napadnuté uznesenie okresného súdu vo výroku, ktorým nepovolil odklad exekúcie, pričom predovšetkým zdôrazňuje, že okresný súd sa vôbec nezaoberal skúmaním podmienok, splnenie ktorých by odôvodňovalo povolenie odkladu exekúcie, a to predovšetkým v nadväznosti na argumentáciu sťažovateľky, že sa začalo konanie, ktorého výsledkom môže byť právna skutočnosť odôvodňujúca zastavenie exekúcie v súlade s § 57 Exekučného poriadku.</p>
<p>z odôvodnenia</p>	<p>Sťažovateľka v odvolaní proti uzneseniu okresného súdu z 19. júna 2015 vydanom vyšším súdnym úradníkom uviedla, že po vydaní exekučného titulu bol vydaný rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 27. novembra 2013, ktorým boli zrušené meritórne rozhodnutia Krajského súdu v Košiciach a Okresného súdu Michalovce, z ktorých Okresný súd Michalovce v konaní, v ktorom bol vydaný exekučný titul, vychádzal. Následne Okresný súd Michalovce rozsudkom z 18. marca 2014 obvineného spod obžaloby pre skutok právne kvalifikovaný ako prečin ublíženia na zdraví oslobodil. Uznesením Krajského súdu v Košiciach zo 16. septembra 2014 bolo zamietnuté odvolanie prokurátora smerujúce proti rozsudku Okresného súdu Michalovce z 18. marca 2014.</p> <p>Vzhľadom na existenciu skutočností ovplyvňujúcich podstatným spôsobom základ nároku oprávneného a v tej súvislosti aj povinnosť sťažovateľky ako poisťovateľa obvineného nahradiť škodu oprávnenému sťažovateľka podala 30. októbra 2014 návrh na povolenie obnovy konania vedeného Okresným súdom Michalovce, v ktorom bol vydaný exekučný titul a návrh na odklad vykonateľnosti exekučného titulu. Zo spisu vzťahujúceho sa na napadnuté konanie vyplýva, že sťažovateľka 11. septembra 2015 doručila okresnému súdu podanie, v ktorom mu oznámila, že Okresný súd Michalovce uznesením z 3. augusta 2015 povolil obnovu konania, a k podaniu priložila citované uznesenie.</p> <p>Ústavný súd vo svojej judikatúre už vyslovil právny názor, v zmysle ktorého pred povolením odkladu exekúcie by malo byť dostatočne osvedčené, že sa začalo konanie alebo iný právny postup, ktorého výsledkom môže byť právna skutočnosť spôsobujúca zastavenie exekúcie podľa § 57 Exekučného poriadku. Takouto skutočnosťou je vždy rozhodnutie súdu o odklade vykonateľnosti exekučného titulu.</p> <p>V tomto prípade síce k odkladu vykonateľnosti exekučného titulu nedošlo, sťažovateľka však okresnému súdu predostrela v odvolaní proti uzneseniu okresného súdu z 19. júna 2015 skutočnosti, ktoré podstatným spôsobom ovplyvňovali základ nároku oprávneného a v tej súvislosti aj povinnosť sťažovateľky ako poisťovateľa obvineného nahradiť škodu oprávnenému. Okresnému súdu pred vydaním napadnutého uznesenia bola rovnako známa skutočnosť, že Okresný súd Michalovce uznesením z 3. augusta 2015 povolil obnovu konania vedeného pred Okresným súdom Michalovce, v ktorom bol vydaný exekučný titul. V takejto situácii bolo preto kľúčové zodpovedať otázku, či vzhľadom na sťažovateľkou uvádzané skutočnosti boli splnené podmienky, pre ktoré možno očakávať zastavenia výkonu exekúcie na základe exekučného titulu v súlade s § 57 ods. 1 Exekučného poriadku. Skutočnosti, ktoré okresnému súdu predostrela sťažovateľka, tak predstavovali podstatné a právne významné skutočnosti, ktoré pri odôvodňovaní svojho rozhodnutia okresný súd nevezal do úvahy, čo podľa názoru ústavného súdu zreteľne signalizuje, že napadnuté uznesenie okresného súdu, resp. jeho príslušná časť je arbitrárna, resp. svojvoľná.</p>

	<p>S argumentáciou okresného súdu, podľa ktorej „... by súd rozhodnutím o povolení odkladu exekúcie prekročil rámec ust. § 56 ods. 2 Exekučného poriadku, keďže takýto záver by nutne predbiehal výsledky prebiehajúcich konaní a v podstate by (nepripustne) nahrádzal rozhodnutie súdu“, sa ústavný súd nemôže stotožniť a naopak, prisvedčuje argumentácii sťažovateľky, podľa ktorej „súd v konaní o povolení odkladu neprejudikuje výsledok konania, predmetom ktorého je zrušenie (zmena) exekučného titulu; jeho rozhodnutie nie je mimo exekučného konania záväzné; súd sa okolnosťami konania zaoberá len v rovine pravdepodobnosti výsledku... rozhodnutie súdu o povolení odkladu výkonu je len dočasné“.</p> <p>Ústavný súd dospel k záveru, že okresný súd týmto výrokom napadnutého uznesenia porušil základné právo sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods.1 ústavy, ako aj jej právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.</p> <p>Keďže exekučné konanie vedené okresným súdom je skončené vymožením pohľadávky, jej príslušenstva a trov exekučného konania, a s prihliadnutím na zákaz navrátenia do predošlého stavu, ktorý sa uplatňuje v exekučnom konaní v súlade s § 61 Exekučného poriadku, bolo bez právneho dôvodu rozhodnúť o vrátení veci okresnému súdu na ďalšie konanie a opätovné rozhodnutie o odklade exekúcie. Ústavný súd z uvedeného dôvodu sťažnosti v časti, ktorou sa sťažovateľka domáhala vrátenia veci okresnému súdu na ďalšie konanie, nevyhovel. Na základe uvedených skutočností rozhodol ústavný súd tak, že:</p> <p><u>1. Základné právo sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd výrokom uznesenia Okresného súdu Bratislava I zo 17. septembra 2015, ktorým nepovolil odklad exekúcie, porušené boli.</u></p> <p><u>2. Výrok uznesenia Okresného súdu Bratislava I zo 17. septembra 2015, ktorým nepovolil odklad exekúcie, zrušil.</u></p> <p><u>3. Okresný súd Bratislava I je povinný uhradiť sťažovateľke trovy konania.</u></p> <p><u>4. Vo zvyšnej časti sťažnosti nevyhovel.</u></p>
použitie odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESJP a iných súdov	Ústavný súd SR: m. m. I. ÚS 5/00, II. ÚS 143/02, III. ÚS 60/04, II. ÚS 83/06, m. m. I. ÚS 49/01, I. ÚS 230/03, I. ÚS 19/02, I. ÚS 27/04, I. ÚS 74/05, m. m. IV. ÚS 195/07, I. ÚS 35/98, I. ÚS 359/09, m. m. IV. ÚS 30/08
súvisiace právne predpisy	zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov, § 56 ods. 2, § 57 ods. 1 písm. b)
kľúčové slová	exekúcia konanie

spisová značka	II. ÚS 400/2016
populárny názov	Nedostatočné skutkové vymedzenie porušenia povinnosti uprednostniť osobný verejný záujem pred osobným záujmom ustanovenej ústavným zákonom č. 357/2004 Z.z. v rozhodnutí mestského zastupiteľstva
sudca spravodajca	Ľudmila Gajdošíková
druh konania	konanie o preskúmaní rozhodnutia vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	21.07.2016
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	
analytická právna veta	Skutkové vymedzenie vytykaného porušenia povinnosti uprednostniť verejný záujem pred osobným záujmom ustanovenej ústavným zákonom č. 357/2004 Z. z. musí byť podľa názoru ústavného súdu identifikované v rozhodnutí natoľko dostatočne a presne, aby ho nebolo možné dodatočne zamieňať za dôvod iný, ktorý v čase rozhodovania nebol v „hre“. Zároveň platí, že dodatočné vysvetľovanie skutočného dôvodu vydania napadnutého rozhodnutia je právne irelevantné.

<p>skutkový stav a základné fakty</p>	<p>Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „ústavný súd“) bol doručený návrh primátora mesta Galanta (ďalej len „navrhovateľ“) na preskúmanie rozhodnutia Mestského zastupiteľstva mesta Galanta (ďalej len „mestské zastupiteľstvo“ alebo „MsZ“) z 18. februára 2016 (ďalej aj „napadnuté rozhodnutie“).</p> <p>Navrhovateľ považuje napadnuté rozhodnutie za vecne nesprávne, arbitrárne, zmätočné a nepreskúmateľné, podľa jeho názoru bolo vydané na základe nesprávneho a neúplne zisteného skutkového stavu veci a z výroku rozhodnutia nevyplýva, akým spôsobom uprednostnil svoj vlastný záujem nad verejným záujmom a aký konkrétny vlastný záujem uprednostnil.</p>
<p>z odôvodnenia</p>	<p>Úlohou ústavného súdu v tomto konaní o ochrane verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov bolo preskúmať námietky navrhovateľa a posúdiť, či sú spôsobilé na to, aby na ich základe zrušil napadnuté rozhodnutie mestského zastupiteľstva z dôvodu, že</p> <ul style="list-style-type: none"> - konanie navrhovateľa nebolo v rozpore s ústavným zákonom č. 357/2004 Z. z., - postup mestského zastupiteľstva predchádzajúci vydaniu napadnutého rozhodnutia bol v rozpore s ústavným zákonom č. 357/2004 Z. z., alebo z dôvodu, že - výška pokuty uloženej navrhovateľovi ako verejnému funkcionárovi nebola vypočítaná správne. <p>Námietky navrhovateľa proti napadnutému rozhodnutiu obecného zastupiteľstva možno sumarizovať takto:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) mestské zastupiteľstvo prekročilo v konaní podľa ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. ústavné a zákonné limity svojho rozhodovania vo veci navrhovateľa (ďalej len „prvá námietka“), b) mestské zastupiteľstvo nedostatočne odôvodnilo, akým spôsobom primátor uprednostnil svoj osobný záujem pred verejným záujmom (ďalej len „druhá námietka“), c) mestské zastupiteľstvo sa dopustilo ďalších procesných pochybení (ďalej len „tretia námietka“). <p>Podľa názoru ústavného súdu niektoré procesné pochybenia mestského zastupiteľstva uvedené v tretej námietke pri samostatnom posudzovaní nedosahujú intenzitu, ktorá by signalizovala potrebu zrušiť napadnuté rozhodnutie; nevylučuje však, že tieto procesné pochybenia za určitých okolností a pri ich kumulatívnom posudzovaní by mohli viesť k inému záveru.</p> <p>Za kľúčovú považuje ústavný súd argumentáciu navrhovateľa týkajúcu sa prvých dvoch námietok, a preto sa pri svojom rozhodovaní sústredil na ich preskúmanie.</p> <p>Pri rozhodovaní o návrhu navrhovateľa považoval ústavný súd za kľúčový aspekt ústavnoprávny rozmer problému, najmä preukázanie príčinnej súvislosti medzi mestským zastupiteľstvom vypočítanými pochybeniami navrhovateľa uvedenými v napadnutom rozhodnutí a tvrdením mestského zastupiteľstva, že navrhovateľ svojim konaním uprednostnil osobný záujem pred verejným záujmom.</p> <p>Mestské zastupiteľstvo totiž založilo svoje rozhodnutie na tvrdení, že primátor v súvislosti s výkonom svojej funkcie ako štatutárny orgán mesta porušil pracovnoprávne predpisy, predovšetkým Zákonník práce a interné predpisy mesta v súvislosti so vznikom pracovného pomeru zamestnanca na základe pracovnej zmluvy uzavretej 30. júna 2015 s nástupom od 1. júla 2015 na dobu určitú (na pozíciu športového referenta), ktorý skončil z iniciatívy zamestnanca v skúšobnej dobe k 31. augustu 2015 na základe skutočností uvedených v napadnutom rozhodnutí.</p> <p>Ústavný súd nemá dôvod spochybňovať, že navrhovateľ sa mohol v súvislosti s prijatím zamestnanca do pracovného pomeru na mestskom úrade na základe pracovnej zmluvy uzavretej 30. júna 2015 a jeho pracovným zaradením dopustiť určitých pochybení.</p> <p>V odôvodnení napadnutého rozhodnutia mestského zastupiteľstva je síce obsiahnutý celý rad pochybení navrhovateľa, ale absentuje v ňom preukázanie akejkoľvek súvislosti s tvrdením mestského zastupiteľstva, že navrhovateľ svojim postupom, resp. konaním vo funkcii primátora uprednostnil svoj osobný záujem pred verejným záujmom, t. j. napadnuté rozhodnutie neobsahuje odôvodnenie, akým spôsobom mal navrhovateľ svojim konaním uprednostniť</p>

	<p>svoj osobný záujem.</p> <p>Podľa názoru ústavného súdu nie je napadnuté rozhodnutie MsZ dostatočne skutkovo vymedzené a nevyplýva z neho uprednostnenie akého konkrétneho osobného záujmu mestské zastupiteľstvo navrhovateľovi vytýka. Skutkové vymedzenie vytýkaného porušenia povinnosti uprednostniť verejný záujem pred osobným záujmom ustanovenej ústavným zákonom č. 357/2004 Z. z. musí byť podľa názoru ústavného súdu identifikované v rozhodnutí natoľko dostatočne a presne, aby ho nebolo možné dodatočne zamieňať za dôvod iný, ktorý v čase rozhodovania nebol v „hre“. Zároveň platí, že dodatočné vysvetľovanie skutočného dôvodu vydania napadnutého rozhodnutia je právne irelevantné.</p> <p>Keďže skutkové zistenia mestského zastupiteľstva nie sú v odôvodnení napadnutého rozhodnutia nijako konkretizované, a nie je ani dostatočne zrejmé, z akých dôkazov a v akej ich hodnotiacej väzbe bol ustálený skutkový stav veci, z ktorého mestské zastupiteľstvo pri rozhodovaní v danej veci vychádzalo, ústavný súd dospel k záveru, že napadnuté uznesenie mestského zastupiteľstva Galanta z 18. februára 2016 je nepreskúmateľné a nespĺňa predpoklady ústavne konformného rozhodnutia orgánu verejnej moci.</p> <p>Na základe uvedených skutočností ústavný súd konštatuje, že v posudzovanom konaní vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov neboli vo vzťahu k navrhovateľovi dodržané princípy spravodlivého procesu tým, že mestské zastupiteľstvo svoje závery „neoprelo“ o preukázanie svojich tvrdení. Vzhľadom na to bolo potrebné napadnuté rozhodnutie považovať za rozporné s týmito ústavnými princípmi a aj za arbitrárne.</p> <p>Na základe uvedených skutočností rozhodol ústavný súd tak, že:</p> <p><u>1. Rozhodnutie Mestského zastupiteľstva mesta Galanta z 18. februára 2016 vydané v konaní podľa čl. 9 ods. 1 písm. b) ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov v znení ústavného zákona č. 545/2005 Z. z. zrušil.</u></p> <p><u>2. Mesto Galanta je povinné zaplatiť navrhovateľovi úhradu trov konania.</u></p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EStP a iných súdov	Ústavný súd SR: IV. ÚS 1/07, m. m. I. ÚS 356/08
súvisiace právne predpisy	
kľúčové slová	

Uznesenie:

spisová značka	II. ÚS 497/2016
populárny názov	Okolnosti vylučujúce neoprávnenosť zásahu do osobnostných práv
sudca spravodajca	Ladislav Orosz
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Uznesenie - Uznesenie o odmietnutí
dátum rozhodnutia	15.06.2016
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1
analytická právna veta	O neoprávnený zásah do osobnosti fyzickej osoby nejde vtedy, keď zasahujúcim je orgán štátu pri plnení jeho úloh vyplývajúcich zo zákona. Dochádza tu k stretu dvoch záujmov, pri ktorom sa individuálny záujem fyzickej osoby, do osobnosti ktorej sa zasahuje, dostáva do kolízie s vyšším (verejným) záujmom, ktorému sa priznáva prednosť. V dôsledku toho nejde o neoprávnený zásah do osobnosti fyzickej osoby vtedy, keď je proti nej v súlade so zákonom ustanovenými podmienkami vznesené obvinenie z trestného činu a aj ďalšie úkony orgánov činných v trestnom konaní zasahujúce do práv tejto fyzickej osoby sú vykonávané v medziach zákona; na tom sa nič nemení ani v prípade, ak by neskôr prípadne aj došlo k zastaveniu trestného stíhania voči tejto fyzickej osobe alebo k jej prepusteniu z väzby, alebo aj k oslobodeniu spod obžaloby.
skutkový stav a základné	Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola doručená

<p>fakty</p>	<p>sťažnosť sťažovateľa, ktorou namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Okresného súdu Žilina (ďalej len „okresný súd“) z 5. marca 2014 (ďalej aj „napadnutý rozsudok okresného súdu“) a rozsudkom Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) z 28. októbra 2014 (ďalej len „napadnutý rozsudok krajského súdu“).</p> <p>Zo sťažnosti a z príloh k nej priložených vyplýva, že sťažovateľ bol ako žalobca účastníkom konania vedeného okresným súdom proti žalovanej v 1. rade a žalovanému v 2. rade, v ktorom sa domáhal zaplatenia nemajetkovej ujmy. Žalobu sťažovateľ odôvodnil tým, že žalovaní svojimi podaniami oznámili, že sťažovateľ sa dopustil prečinu krádeže. Sťažovateľ zdôrazňuje, že na základe nepravdivých tvrdení žalovaných bolo proti nemu začaté trestné stíhanie pre prečin krádeže v súbehu s prečinom porušovania domovej slobody. Neskôr bol sťažovateľ spod obžaloby oslobodený.</p> <p>Okresný súd napadnutým rozsudkom žalobu sťažovateľa zamietol z dôvodu, že zásah do ochrany osobnosti fyzickej osoby nie je neoprávnený, keďže k nemu došlo pri výkone subjektívneho práva ustanoveného zákonom. Proti napadnutému rozsudku okresného súdu podal sťažovateľ odvolanie, v ktorom namietal, že rozhodnutie prvostupňového súdu je nepreskúmateľné. Krajský súd napadnutým rozsudkom, aplikujúc § 219 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), napadnutý rozsudok okresného súdu potvrdil ako vecne správny.</p>
<p>z odôvodnenia</p>	<p>1. K namietanému porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozsudkom okresného súdu</p> <p>V posudzovanom prípade mohol sťažovateľ namietať porušenie v sťažnosti označených práv zaručených ústavou a dohovorom napadnutým rozsudkom okresného súdu podaním odvolania (čo aj využil), o ktorom bol oprávnený a aj povinný rozhodnúť krajský súd. Právomoc krajského súdu rozhodnúť o odvolaní sťažovateľa v danom prípade vylučuje právomoc ústavného súdu, a preto ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu nedostatku svojej právomoci.</p> <p>2. K namietanému porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozsudkom krajského súdu</p> <p>Napadnutým rozsudkom krajského súdu bol v súlade s § 219 ods. 1 OSP ako vecne správny potvrdený napadnutý rozsudok okresného súdu, pričom s prihliadnutím na § 219 ods. 2 OSP sa krajský súd v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením napadnutého rozhodnutia okresného súdu a obmedzil sa len na skonštatovanie správnosti jeho dôvodov.</p> <p>Vychádzajúc z uvedených právnych názorov a relevantnej časti napadnutého rozsudku okresného súdu v spojení s aplikáciou postupu podľa § 219 ods. 2 OSP krajským súdom, ústavný súd vo vzťahu k všeobecnej námietke sťažovateľa, že krajský súd sa v napadnutom rozsudku nevysporiadal so všetkými jeho tvrdeniami, čím malo dôjsť k porušeniu jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, dospel k záveru, že krajský súd o odvolaní sťažovateľa rozhodol ústavne akceptovateľným a udržateľným spôsobom.</p> <p>Za situácie, keď sťažovateľ v odvolaní uplatnil tie isté argumenty ako v konaní pred súdom prvého stupňa a už v tomto konaní dostal dostatočné odpovede na to, prečo jeho argumentácia nebola opodstatnená, a keďže krajský súd nedospel k iným skutkovým alebo právnym záverom než súd prvého stupňa, zákonom predvídaným postupom podľa § 219 ods. 2 OSP sa obmedzil len na skonštatovanie správnosti dôvodov odvolaním napadnutého rozhodnutia, neexistujú relevantné dôvody na to, aby ústavný súd z ústavnoprávneho hľadiska akokoľvek spochybňoval rozhodnutie vydané v rámci odvolacieho konania len na základe toho, že krajský súd v okolnostiach daného prípadu postupoval podľa § 219 ods. 2 OSP.</p> <p>Jedným z predpokladov vzniku zodpovednosti za zásah do osobnosti fyzickej</p>

	<p>osoby je jeho neoprávnenosť. Ústavný súd dáva do pozornosti právny názor, podľa ktorého niektoré zásahy do osobnosti fyzickej osoby, i keď sa zdanlivo javia ako odporujúce objektívnemu právu, nemožno považovať za neoprávnené vtedy, keď sú dané okolnosti vylučujúce neoprávnenosť zásahu.</p> <p>Okolnosti, ktoré majú takéto právne následky sú buď obsiahnuté priamo v právnych normách, alebo z nich vyplývajú. O neoprávnený zásah do osobnosti fyzickej osoby nejde napríklad vtedy, keď zasahujúcim je orgán štátu pri plnení jeho úloh vyplývajúcich zo zákona. Dochádza tu k stretu dvoch záujmov, pri ktorom sa individuálny záujem fyzickej osoby, do osobnosti ktorej sa zasahuje, dostáva do kolízie s vyšším (verejným) záujmom, ktorému sa priznáva prednosť. V dôsledku toho nejde o neoprávnený zásah do osobnosti fyzickej osoby vtedy, keď je proti nej v súlade so zákonom ustanovenými podmienkami vznesené obvinenie z trestného činu a aj ďalšie úkony orgánov činných v trestnom konaní zasahujúce do práv tejto fyzickej osoby sú vykonávané v medziach zákona; na tom sa nič nemení ani v prípade, ak by neskôr prípadne aj došlo k zastaveniu trestného stíhania voči tejto fyzickej osobe alebo k jej prepusteniu z väzby, alebo aj k oslobodeniu spod obžaloby.</p> <p>Uvedený právny názor korešponduje aj so stanoviskom Najvyššieho súdu Českej republiky, podľa ktorého ak došlo k zásahu do osobnostných práv v rámci výkonu zákonom ustanovených oprávnení, resp. povinností (napr. výpoveď svedka alebo poškodeného), nejde o zásah neoprávnený, pokiaľ osoba, ktorá sa takéhoto zásahu dopustila, nevybočila z medzí takto ustanovených práv a povinností. Prípustnosť týchto prípadov je odôvodnená zvláštnym verejným záujmom na nerušenú a plynulú realizáciu subjektívnych práv, ako aj na plynulé plnenie právnych povinností uložených zákonom. Takýmto vybočením z medzí ustanovených práv a povinností je napr. aj krivá výpoveď (k tomu pozri stanovisko Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. Cpjn 13/2007, Zbierka súdnych rozhodnutí a stanovísk č. 54, ročník 2010).</p> <p>Berúc do úvahy už uvádzané právne názory vzťahujúce sa na prerokúvanú vec a s prihliadnutím na citované časti odôvodnenia napadnutého rozsudku okresného súdu, s ktorým sa krajský súd v napadnutom rozsudku stotožnil, ústavný súd konštatuje, že záver všeobecných súdov o tom, že vo veci sťažovateľa zo strany žalovaných (výpoveďou žalovanej v 1. rade ako svedkyne a výpoveďou žalovaného v 2. rade ako poškodeného, ktorými sťažovateľ označili za páchatel'a trestného činu) nedošlo k neoprávnenému zásahu do jeho osobnosti, nemožno označiť za svojvoľný alebo zjavne neodôvodnený. Ústavný súd nezistil taký výklad a aplikáciu príslušných zákonných ustanovení zo strany krajského súdu, ktoré by mohli vyvolať účinky nezlučiteľné so sťažovateľom označenými článkami ústavy a dohovoru.</p> <p>Na základe uvedených skutočností rozhodol ústavný súd tak, že:</p> <p><u>Sťažnosť sťažovateľa odmietol.</u></p>
<p>použitie odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESELP a iných súdov</p>	<p>Ústavný súd SR: m. m. II. ÚS 71/97, m. m. IV. ÚS 236/07, IV. ÚS 128/04, I. ÚS 66/98, I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, m. m. II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08, IV. ÚS 350/09, I. ÚS 225/03, I. ÚS 17/01, IV. ÚS 111/09, IV. ÚS 115/03, III. ÚS 60/04, m. m. III. ÚS 209/04, IV. ÚS 112/05, II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97 ESELP: Ruiz Torija c. Španielsko (rozsudok z 9. 12. 1994, Annuaire, č. 303-B), Najvyšší súd SR: rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Cdo 201/2007 z 30. júla 2008 Najvyšší súd ČR: stanovisko Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. Cpjn 13/2007, Zbierka súdnych rozhodnutí a stanovísk č. 54, ročník 2010</p>
<p>súvisiace právne predpisy</p>	<p>zákon č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov, § 11, § 13 ods. 1 a 2</p>
<p>klúčové slová</p>	<p>Osoba - fyzická trestné konanie - oslobodenie spod obžaloby ochrana osobnosti</p>
<p>spisová značka</p>	<p>II. ÚS 499/2016</p>
<p>populárny názov</p>	<p>Na okolnosť, ktorá má byť dôvodom dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. a) až g) Trestného poriadku a ktorá bola tomu, kto podáva dovolanie, známa už v pôvodnom konaní, nemožno v zmysle § 371 ods. 4 Trestného poriadku</p>

	prihliadať, ak nebola namietaná najneskôr v konaní pred odvolacím súdom
sudca spravodajca	Ladislav Orosz
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Uznesenie - Uznesenie o odmietnutí
dátum rozhodnutia	15.06.2016
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 48 ods. 2 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 13 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 17 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 5 ods. 1 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 3 písm. d Ústava Slovenskej republiky čl. 17
analytická právna veta	Záver najvyššieho súdu o tom, že na kľúčovú námietku sťažovateľa spočívajúcu v tom, že mu nebolo umožnené klásť vypočúvaným svedkom otázky, a to tak v prípravnom konaní, ako aj v konaní pred okresným súdom, čím malo byť zásadným spôsobom porušené jeho základné právo na obhajobu, t. j. podľa jeho názoru bol naplnený dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, nemožno prihliadať vzhľadom na to, že ju neuplatnil v predchádzajúcich štádiách trestného konania, javí z ústavného hľadiska ako akceptovateľný a udržateľný.
skutkový stav a základné fakty	Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola doručená sťažnosť sťažovateľa vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 17, čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy a práv podľa čl. 5 ods. 1, čl. 6 ods. 1 a 3 písm. d), čl. 13 a čl. 17 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou (ďalej len „okresný súd“) z 23. apríla 2014 (ďalej aj „napadnutý rozsudok okresného súdu“), uznesením Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) z 2. júla 2014 (ďalej aj „napadnuté uznesenie krajského súdu“) a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) z 27. októbra 2015 (ďalej aj „napadnuté uznesenie najvyššieho súdu“). Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľ bol rozsudkom okresného súdu z 23. apríla 2014 uznaný za vinného zo spáchania zločinu týrania blízkej a zverenej osoby, za čo mu bol uložený trest odňatia slobody v trvaní sedem rokov, ako aj ochranné protialkoholické liečenie ústavnou formou, a taktiež bol zaviazaný na náhradu škody. Proti napadnutému rozsudku okresného súdu podal sťažovateľ odvolanie, ktoré bolo uznesením krajského súdu z 2. júla 2014 ako nedôvodné zamietnuté. Uznesenie krajského súdu napadol sťažovateľ dovolaním z dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. c), g) a i) Trestného poriadku. Najvyšší súd o dovolaní sťažovateľa rozhodol uznesením z 27. októbra 2015 tak, že ho podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietol.
z odôvodnenia	1. K namietanému porušeniu sťažovateľom označených práv rozsudkom okresného súdu z 23. apríla 2014 a uznesením krajského súdu z 2. júla 2014 Proti napadnutému rozsudku okresného súdu mohol sťažovateľ podať odvolanie (čo aj využil), o ktorom bol oprávnený a aj povinný rozhodnúť krajský súd. Právomoc krajského súdu rozhodnúť o odvolaní sťažovateľa v danom prípade vylučuje právomoc ústavného súdu preskúmať napadnutý rozsudok okresného súdu. O odvolaní sťažovateľa proti napadnutému rozsudku okresného súdu rozhodol krajský súd napadnutým uznesením. Proti napadnutému uzneseniu krajského súdu mohol sťažovateľ podať dovolanie (čo aj využil), o ktorom bol oprávnený a aj povinný rozhodnúť najvyšší súd ako dovolací súd. Právomoc najvyššieho súdu rozhodnúť o dovolaní sťažovateľa vylučuje (vzhľadom na princíp subsidiarity) právomoc ústavného súdu preskúmať v konaní podľa čl. 127 ods. 1 ústavy napadnuté uznesenie krajského súdu. Vzhľadom na uvedené ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosť v časti smerujúcej proti napadnutému rozsudku okresného súdu a napadnutému uzneseniu krajského súdu odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie. 2. K namietanému porušeniu sťažovateľom označených práv uznesením najvyššieho súdu z 27. októbra 2015

	<p>Pri predbežnom prerokovaní tejto časti sťažnosti sa ústavný súd sústredil na posúdenie, či nie je zjavne neopodstatnená.</p> <p>Zo sťažnosti možno vyvodit', že kľúčová námietka sťažovateľa spočíva v tom, že mu nebolo umožnené klásť vypočúvaným svedkom otázku, a to tak v prípravnom konaní, ako aj v konaní pred okresným súdom, čím malo byť zásadným spôsobom porušené jeho základné právo na obhajobu, t. j. podľa jeho názoru bol naplnený dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Ak za týchto okolností najvyšší súd odmietol jeho dovolanie, porušil tým jeho ústavou a dohovorom garantované práva.</p> <p>Z odôvodnenia napadnutého uznesenia dovolacieho súdu vyplýva, že najvyšší súd sa s kľúčovou námietkou sťažovateľa meritórne nezaoberal, keďže bol toho názoru, že túto námietku nevzniesol ani pred súdom prvého stupňa, ani pred odvolacím súdom, a preto nebolo možné na ňu v zmysle § 371 ods. 4 Trestného poriadku prihliadať.</p> <p>Sťažovateľ tvrdí, že skutkové tvrdenie najvyššieho súdu, podľa ktorého v konaní pred okresným súdom nenamietal, že mu nebolo umožnené klásť vypočúvaným svedkom otázku, nezodpovedá pravde. Sťažovateľ však bližšie nešpecifikuje, kedy na hlavnom pojednávaní túto skutočnosť namietal, resp. akým podaním, či už v rámci prípravného konania, alebo konania na okresnom súde. Z napadnutého rozsudku okresného súdu ani z napadnutého uznesenia krajského súdu nevyplýva, že by sťažovateľ túto námietku uplatnil.</p> <p>Vychádzajúc z uvedeného, sa analyzovaný záver najvyššieho súdu o tom, že na kľúčovú námietku sťažovateľa nemožno prihliadať vzhľadom na to, že ju neuplatnil v predchádzajúcich štádiách trestného konania, javí z ústavného hľadiska ako akceptovateľný a udržateľný, čo už samo osebe zakladá dôvod na odmietnutie tejto časti sťažnosti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenej.</p> <p>Napriek uvedenému ústavný súd považoval za vhodné vyjadriť sa ku kľúčovej námietke sťažovateľa aj podrobnejšie. V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje na § 213 ods. 1 Trestného poriadku, podľa ktorého policajt môže povoliť účasť obvineného na vyšetrovacích úkonoch a umožniť mu klásť vypočúvaným svedkom otázku. Postupuje tak najmä vtedy, ak obvinený nemá obhajcu a úkon spočíva vo výsluchu svedka, pri ktorom je dôvodný predpoklad, že ho nebude možné vykonať v konaní pred súdom, iba ak by zabezpečovanie jeho prítomnosti alebo jeho prítomnosť mohli ohroziť vykonanie tohto úkonu.</p> <p>Sťažovateľ bol stíhaný väzobne, t.j. je zrejmé, že vzhľadom na väzobné stíhanie sťažovateľa bol daný dôvod povinnej obhajoby podľa § 37 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku, pričom sťažovateľovi bol už v prípravnom konaní ustanovený obhajca. Ústavný súd vychádza z predpokladu, že obhajca sťažovateľa mal možnosť zúčastniť sa na všetkých úkonoch prípravného konania vrátane výsluchov svedkov, a teda mal možnosť klásť im otázky. Ani v prípade, že by tento logický predpoklad nezodpovedal skutočnosti, by však sťažovateľom namietaná skutočnosť nepostačovala na záver o zásadnom porušení jeho práva na obhajobu. Z napadnutého rozsudku okresného súdu, ako aj zo zápisníc z hlavného pojednávania vyplýva, že svedkovia boli na hlavnom pojednávaní vypočutí. Na hlavnom pojednávaní bol prítomný tak sťažovateľ, ako aj jeho obhajca a mali možnosť klásť vypočúvaným svedkom otázku. Zo zápisnice z hlavného pojednávania konaného 23. apríla 2014 navyše vyplýva, že sťažovateľ sa k spáchaniu skutku kladenému mu za vinu priznal. Vzhľadom na uvedené možno konštatovať, že kľúčová námietka sťažovateľa je celkom zjavne neopodstatnená.</p> <p>Na základe uvedených skutočností rozhodol ústavný súd tak, že:</p> <p><u>Sťažnosť sťažovateľa odmietol.</u></p>
<p>použitie odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESELP a iných súdov</p>	<p>Ústavný súd SR: m. m. IV. ÚS 236/07, m. m. IV. ÚS 115/07, I. ÚS 66/98, I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07, m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02, I. ÚS 115/02, I. ÚS 176/03</p>
<p>súvisiace právne predpisy</p>	<p>zákon č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov, § 371 ods. 4</p>
<p>kľúčové slová</p>	

spisová značka	II. ÚS 500/2016
populárny názov	Náhrada trov súdneho exekútora v prípade zastavenia exekúcie „ex lege“ z dôvodu povolenia reštrukturalizácie povinného
sudca spravodajca	Ladislav Orosz
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Uznesenie - Uznesenie o odmietnutí
dátum rozhodnutia	15.06.2016
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Dodatkový protokol k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 1 ods. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1
analytická právna veta	V súvislosti s námietkou sťažovateľky, že okresný súd mal v prípade povolenia reštrukturalizácie dlžníka (povinného) použiť analógiu § 203 ods. 3 Exekučného poriadku, ústavný súd konštatuje, že sa stotožnil s názorom okresného súdu, že samotný charakter týchto dvoch konaní (konkurzné konanie a reštrukturalizácia) je natoľko odlišný a špecifický, že použitie analógie neprichádza do úvahy a že právo vyplývajúce z pohľadávky proti povinnému si súdna exekútorka mohla a mala uplatniť prihláškou v reštrukturalizácii.
skutkový stav a základné fakty	Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola doručená sťažnosť sťažovateľky, ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva podľa čl. 1 ods. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) uznesením Okresného súdu Zvolen (ďalej len „okresný súd“) z 28. októbra 2015 (ďalej len „napadnuté uznesenie“). Okresný súd napadnutým uznesením rozhodol o nepriznaní náhrady trov exekúcie sťažovateľke ako súdnej exekútorke. Vydaniu napadnutého uznesenia predchádzalo zastavenie exekúcie „ex lege“ z dôvodu povolenia reštrukturalizácie povinného. Sťažovateľka v sťažnosti predovšetkým namieta, že okresný súd nepostupoval pri rozhodovaní podľa § 203 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov, ktorý upravuje rozhodovanie o trovách exekúcie po vyhlásení konkurzu na povinného. Keďže v uvedenom zákonom ustanovení nie je upravené rozhodovanie o trovách exekúcie po povolení reštrukturalizácie povinného, sťažovateľka sa domáha použitia analógie.
z odôvodnenia	Z odôvodnenia napadnutého uznesenia vyplýva, že okresný súd ústavne akceptovateľným spôsobom, jasne a zrozumiteľne vysvetlil, prečo súdnej exekútorke nepriznal právo na náhradu trov exekúcie. Napadnuté uznesenie okresného súdu nemožno podľa názoru ústavného súdu považovať za zjavne neodôvodnené a ani za arbitrárne, t. j. také, ktoré by bolo založené na právnych záveroch, ktoré nemajú oporu v zákone, resp. popierajú podstatu, zmysel a účel aplikovaných ustanovení Exekučného poriadku, resp. zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Výklad dotknutých ustanovení právnych predpisov považuje ústavný súd za udržateľný a akceptovateľný. V súvislosti s námietkou sťažovateľky, že okresný súd mal v prípade povolenia reštrukturalizácie dlžníka (povinného) použiť analógiu § 203 ods. 3 Exekučného poriadku, ústavný súd konštatuje, že sa stotožnil s názorom okresného súdu, že samotný charakter týchto dvoch konaní (konkurzné konanie a reštrukturalizácia) je natoľko odlišný a špecifický, že použitie analógie neprichádza do úvahy a že právo vyplývajúce z pohľadávky proti povinnému si súdna exekútorka mohla a mala uplatniť prihláškou v reštrukturalizácii. Na základe uvedeného ústavný súd konštatuje, že medzi napadnutým uznesením okresného súdu a obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by po prípadnom prijatí sťažnosti na ďalšie konanie reálne mohol vysloviť ich porušenie. Vo vzťahu k namietanému porušeniu práva na ochranu majetku podľa čl. 1 ods. 1 dodatkového protokolu ústavný súd konštatuje, že sťažovateľka toto právo

	<p>hmotného charakteru namieta v priamej príčinnej súvislosti s namietaným porušením základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Keďže ústavný súd dospel k záveru, že základné právo sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nemohlo byť porušené, tak z toho v konkrétnych okolnostiach posudzovanej veci zároveň vyplýva, že napadnutým uznesením okresného súdu nemohlo dôjsť ani k porušeniu práva podľa čl. 1 ods. 1 dodatkového protokolu.</p> <p>Na základe uvedených skutočností rozhodol ústavný súd tak, že: <u>Sťažnosť sťažovateľky odmietol ako zjavne neopodstatnenú.</u></p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESĽP a iných súdov	Ústavný súd SR: I. ÚS 66/98, I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07, II. ÚS 56/05, IV. ÚS 248/08, m. m. II. ÚS 78/03, II. ÚS 31/04, IV. ÚS 45/06, I. ÚS 156/2010, IV. ÚS 40/2011, m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02, I. ÚS 56/01, II. ÚS 218/02, I. ÚS 265/07, III. ÚS 139/08, m. m. IV. ÚS 358/08, IV. ÚS 94/2014
súvisiace právne predpisy	zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov, § 203 ods. 3
klúčové slová	Exekúcia - trovy exekúcie

spisová značka	II. ÚS 502/2016
populárny názov	Návrh na vrátenie spôsobilosti na právne úkony ako právny prostriedok nápravy
sudca spravodajca	Ladislav Orosz
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Uznesenie - Uznesenie o odmietnutí
dátum rozhodnutia	15.06.2016
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1
analytická právna veta	Občiansky súdny poriadok poskytuje sťažovateľke právny prostriedok nápravy – návrh na vrátenie spôsobilosti na právne úkony v plnom rozsahu, ktorým sa mohla domáhať preskúmania podmienok obmedzenia jej spôsobilosti na právne úkony, prípadne môže podať aj návrh na zrušenie napadnutého rozsudku okresného súdu. Uvedené právne prostriedky umožňovali sťažovateľke dosiahnuť účinnú nápravu vzhľadom na právomoc okresného súdu rozhodovať o návrhoch vo veciach spôsobilosti na právne úkony. Zo sťažnosti a z jej prílohy nevyplýva, že by sťažovateľka využila právny prostriedok, ktorý jej osobitný zákon (Občiansky súdny poriadok) na ochranu jej základných práv účinne poskytuje, a tým nespĺnila podmienky na prijatie jej sťažnosti na ďalšie konanie.
skutkový stav a základné fakty	Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola doručená sťažnosť sťažovateľky, ktorou namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Okresného súdu Košice I (ďalej len „okresný súd“) z 9. mája 2012 (ďalej len „napadnutý rozsudok“) a postupom, ktorý predchádzal jeho vydaniu. Zo sťažnosti a z jej prílohy vyplýva, že sťažovateľka bola napadnutým rozsudkom okresného súdu obmedzená v spôsobilosti na právne úkony a bol jej ustanovený opatrovník, ktorému okresný súd vymedzil rozsah opatrovníckych práv a povinností a zároveň upustil od doručenia rozsudku sťažovateľke. Napadnutý rozsudok nadobudol právoplatnosť 19. júna 2012.
z odôvodnenia	Napriek tomu, že v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu bola sťažovateľka právoplatne obmedzená v spôsobilosti na právne úkony okrem iného v rozsahu „samostatného vystupovania a konania pred štátnymi alebo neštátnymi orgánmi a organizáciami“, ústavný súd v súlade so svojou judikatúrou pristúpil k prieskumu sťažnosti na účely posúdenia, či napadnutým rozsudkom okresného súdu a postupom, ktorý predchádzal jeho vydaniu, mohlo dôjsť k porušeniu jej vyššie označených práv. Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť podľa čl. 127 ústavy nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne

	<p>prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.</p> <p>Podľa § 186 ods. 3 prvej vety Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“) návrh na vrátenie spôsobilosti na právne úkony môže podať i ten, kto bol pozbavený spôsobilosti na právne úkony.</p> <p>Podľa § 190 OSP vydaný rozsudok súd zruší, ak sa neskôr ukáže, že pre pozbavenie alebo obmedzenie spôsobilosti na právne úkony neboli podmienky.</p> <p>Z citovaného textu § 186 ods. 3 OSP vyplýva, že návrh na začatie konania o vrátenie spôsobilosti na právne úkony môže podať aj fyzická osoba, ktorá bola zbavená spôsobilosti na právne úkony (alebo bola v spôsobilosti obmedzená), a to aj bez súčinnosti ustanoveného opatrovníka. Inštitút zrušenia rozsudku o pozbavení alebo obmedzení spôsobilosti (§ 190 OSP) sa ale odlišuje od inštitútu vrátenia spôsobilosti podľa § 186 ods. 3 OSP. Ustanovenie § 190 OSP umožňuje prostredníctvom časovo neobmedzenej autoremedúry zrušiť pôvodný rozsudok príslušného všeobecného súdu, ktorý bol vydaný v rozpore s objektívne existujúcim skutkovým a právnym stavom, a to bez potreby revízie pôvodného rozsudku v rámci odvolacieho konania. Na rozdiel od rozhodnutia v dôsledku zmeny pomerov (§ 186 ods. 3 OSP) má zrušenie pôvodného nesprávneho rozsudku podľa § 190 OSP spätnú účinnosť v tom smere, že po jeho právoplatnosti sa na osobu, o ktorej spôsobilosť na právne úkony ide, hľadí, akoby nikdy nebola pozbavená (obmedzená) spôsobilosti na právne úkony. Všeobecný súd môže zrušiť rozsudok, ktorým došlo k obmedzeniu alebo pozbaveniu spôsobilosti na právne úkony bez návrhu, ale aj na návrh, a to aj osoby, ktorej sa pôvodný rozsudok týka.</p> <p>Z uvedeného vyplýva, že Občiansky súdny poriadok poskytuje sťažovateľke právny prostriedok nápravy – návrh na vrátenie spôsobilosti na právne úkony v plnom rozsahu, ktorým sa mohla (a stále môže) domáhať preskúmania podmienok obmedzenia jej spôsobilosti na právne úkony, prípadne môže podať aj návrh na zrušenie napadnutého rozsudku okresného súdu. Uvedené právne prostriedky umožňovali (a stále umožňujú) sťažovateľke dosiahnuť účinnú nápravu vzhľadom na právomoc okresného súdu rozhodovať o návrhoch vo veciach spôsobilosti na právne úkony (§ 186 a nasl. OSP).</p> <p>Zo sťažnosti a z jej prílohy nevyplýva, že by sťažovateľka využila právny prostriedok, ktorý jej osobitný zákon (Občiansky súdny poriadok) na ochranu jej základných práv proti napadnutému rozsudku okresného súdu, ako i postupu, ktorý predchádzal jeho vydaniu, účinne poskytuje (§ 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde), a tým nesplnila podmienky na prijatie jej sťažnosti na ďalšie konanie.</p> <p>Na základe uvedených skutočností rozhodol ústavný súd tak, že: <u>Sťažnosť sťažovateľky odmietol ako neprípustnú.</u></p>
použitie odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESELP a iných súdov	Ústavný súd SR: I. ÚS 313/2012, II. ÚS 10/95, III. ÚS 149/04, IV. ÚS 128/04
súvisiace právne predpisy	zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov, § 186 ods. 3 OSP, § 190 OSP
kľúčové slová	Spôsobilosť - obmedzenie spôsobilosti opravný prostriedok spôsobilosť - spôsobilosť na právne úkony

spisová značka	II. ÚS 532/2016
populárny názov	Dôvody obnovy konania
sudca spravodajca	Marianna Mochnáčová
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Uznesenie - Uznesenie o odmietnutí
dátum rozhodnutia	29.06.2016
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1
analytická právna veta	Návrhom na obnovu konania sa nemožno domáhať nápravy prípadných

	<p>pochybení pri právnom posudzovaní veci alebo nesprávnosti procesnej povahy; na nápravu týchto nesprávností slúžia podľa povahy rozhodnutia a charakteru namietanej nesprávnosti iné opravné prostriedky.</p>
skutkový stav a základné fakty	<p>Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola doručená sťažnosť sťažovateľa, ktorou namietal porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Okresného súdu Košice I (ďalej len „okresný súd“) z 26. novembra 2013 (ďalej aj „uznesenie okresného súdu“) a uznesením Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) z 28. októbra 2015 (ďalej aj „uznesenie krajského súdu“).</p> <p>Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ podal na okresnom súde návrh na obnovu konania, v ktorom sa domáhal obnovenia konania, ktoré bolo právoplatne ukončené. Okresný súd návrh na obnovu konania uznesením z 26. novembra 2013 zamietol. Krajský súd uznesením z 28. novembra 2015 uznesenie okresného súdu z 26. novembra 2013 potvrdil.</p> <p>Podľa sťažovateľa sú uznesenie krajského súdu, ako aj uznesenie okresného súdu arbitrárne a zjavne neodôvodnené.</p>
z odôvodnenia	<p>K namietanému porušeniu sťažovateľom označených práv uznesením okresného súdu z 26. novembra 2013</p> <p>Ústavný súd konštatoval, že vzhľadom na princíp subsidiarity zakotvený v čl. 127 ods. 1 ústavy nebolo v jeho právomoci preskúmanie napadnutého uznesenia okresného súdu, pretože na základe podaného odvolania to patrilo do právomoci krajského súdu.</p> <p>Z uvedeného dôvodu ústavný súd odmietol sťažnosť sťažovateľa v tejto jej časti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.</p> <p>K namietanému porušeniu sťažovateľom označených práv uznesením krajského súdu z 28. októbra 2015</p> <p>Sťažovateľ videl porušenie označených práv v tom, že krajský súd nesprávne posúdil jeho námietky vznesené v odvolacom konaní proti uzneseniu okresného súdu, ktorý zamietol jeho návrh na obnovu konania vedeného pred okresným súdom o zaplatenie vymáhanej sumy s príslušenstvom z titulu náhrady škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu, ktoré skončilo v jeho neprospech. Sťažovateľ je toho názoru, že okresný súd, ako aj krajský súd nesprávne vyhodnotili ním uvádzané nové skutočnosti, ktoré boli spôsobilé privediť mu priaznivejšie rozhodnutie vo veci. Sťažovateľ argumentoval, že v čase, kedy sa mal uskutočňovať neoprávnený odber plynu z bytu, ktorého je výlučným vlastníkom, mal trvalý pobyt v USA, a teda nebol pasívne legitimovaným v pôvodnom konaní. Súčasne poukazoval na nesprávny procesný postup okresného súdu pri zisťovaní jeho pobytu, ustanovení opatrovníka, ktorý bol v pôvodnom konaní nečinný a nehájil jeho práva.</p> <p>Ústavný súd vo svojej rozhodovacej činnosti už konštatoval, že obnova konania je v občianskom súdnom konaní mimoriadnym opravným prostriedkom, ktorý je spôsobilý vyvolať zmenu alebo zrušenie právoplatného rozhodnutia. Predstavuje zákonom povolenú odchýlku od zásadnej požiadavky, ktorou je záväznosť a nezmeniteľnosť právoplatných rozhodnutí. Obnova konania však nie je generálne použiteľná a možno ju povoliť len vo výnimočných prípadoch. Účelom zakotvenia obnovy konania do systému mimoriadnych opravných prostriedkov je umožniť účastníkovi konania nové konanie s novým rozhodnutím vo veci, v ktorej sa konanie už skončilo právoplatným rozhodnutím. Obnova konania má takto umožniť, aby došlo k náprave skutkových omylov, z ktorých sa pri vydaní napadnutého rozhodnutia vychádzalo.</p> <p>Ústavný súd tiež konštatuje, že návrhom na obnovu konania sa nemožno domáhať nápravy prípadných pochybení pri právnom posudzovaní veci alebo nesprávností procesnej povahy; na nápravu týchto nesprávností slúžia podľa povahy rozhodnutia a charakteru namietanej nesprávnosti iné opravné prostriedky. Ústavný súd sa stotožňuje s názorom krajského súdu, že v danom prípade sťažovateľom tvrdené skutočnosti v návrhu na povolenie obnovy konania prekračujú rámec účelu toho mimoriadneho opravného prostriedku slúžiaceho na nápravu nedostatkov v zisteniach skutkového stavu.</p>

	<p>Ústavný súd vychádzajúc z odôvodnenia odvolacieho súdu, ako aj s poukazom na charakter obnovy konania ako mimoriadneho prostriedku dospel k záveru, že krajský súd v napadnutom uznesení zrozumiteľne, logickým výkladom a dostatočným odôvodnením dospel k záveru o nenaplnení podmienok obnovy konania podľa § 228 ods. 1 OSP, a preto potvrdil prvostupňové rozhodnutie ako vecne správne. Z uznesenia krajského súdu nevyplýva jednostrannosť, ktorá by zakladala svojvôľu alebo takú aplikáciu príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu a jeho závery vyslovené v danej veci nemožno kvalifikovať ako zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, ale ako také, ktoré v posudzovanom prípade sú v súlade s obsahom práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy.</p> <p>Vo vzťahu k namietanému porušeniu práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru ústavný súd poukazuje aj na doterajšiu judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, z ktorej možno vyvodiť, že pod ochranu čl. 6 ods. 1 dohovoru nespadá konanie o mimoriadnych opravných prostriedkoch, za ktoré treba bezpochyby považovať aj obnovu konania.</p> <p>Na základe uvedených skutočností rozhodol ústavný súd tak, že: <u>Sťažnosť sťažovateľa odmietol.</u></p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EŠLP a iných súdov	<p>Ústavný súd SR: II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 288/05, II. ÚS 298/06, mutatis mutandis II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 13/00, I. ÚS 117/05, II. ÚS 54/02, III. ÚS 666/2014, m. m. I. ÚS 5/02, m. m. IV. ÚS 382/09, IV. ÚS 403/09, II. ÚS 218/02, III. ÚS 198/07, I. ÚS 265/07, III. ÚS 139/08, III. ÚS 117/09</p> <p>EŠLP: A. B. v. Slovenská republika, rozsudok zo 4. 3. 2003</p> <p>Najvyšší súd SR: 4 Cdo 83/99</p>
súvisiace právne predpisy	zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov, § 228 ods. 1
klúčové slová	práva a slobody – právo na súdnu a inú právnu ochranu - právo na prístup k súdu obnova konania - v občianskom súdnom konaní

spisová značka	II. ÚS 608/2016
populárny názov	Súdne poplatky ako súčasť trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva
sudca spravodajca	Lajos Mészáros
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Uznesenie - Uznesenie o odmietnutí
dátum rozhodnutia	21.07.2016
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	<p>Dodatkový protokol k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 1 ods. 1</p> <p>Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1</p> <p>Ústava Slovenskej republiky čl. 20 ods. 1</p> <p>Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1</p>
analytická právna veta	Zaplatenie súdnych poplatkov zo strany účastníka konania treba spravidla považovať za trovy potrebné na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva. Účelnosť vynaložených trov totiž nemožno vyvodzovať retrospektívne z konečného výsledku sporu, pretože v prípade neúspešného účastníka konania (ktorý spor celkom alebo v rozhodujúcej časti prehral) sa z hľadiska tohto kritéria javia spätne všetky (prípadne takmer všetky) trovy vrátane súdnych poplatkov ako neúčelné.
skutkový stav a základné fakty	<p>Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola doručená sťažnosť sťažovateľa vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a čl. 1 ods. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) a jeho uznesením z 28. apríla 2016 (ďalej aj „napadnuté uznesenie“).</p> <p>Zo sťažnosti vyplýva, že žalobkyňa uplatňovala proti sťažovateľovi ako žalovanému nároky z ochrany proti nekalej súťaži. Išlo jednak o viaceré zdržovacie nároky, ale tiež o nárok na primerané zadosťučinenie v peniazoch vo</p>

	<p>výške 232 357,43 € (7 000 000 Sk), ako aj o nárok na uverejnenie rozsudku na trovy sťažovateľa. O uvedených nárokoch žalobkyne bolo rozhodnuté postupne tak, že rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) z 22. februára 2007 bol sťažovateľ zaviazaný zaplatiť žalobkyni 500 000 Sk ako primerané zadostučinenie, v časti o priznanie práva na zverejnenie rozsudku bola žaloba zamietnutá a vo zvyšujúcej časti bolo konanie jednak zastavené a jednak bola žaloba zamietnutá, pričom o náhrade trov bolo rozhodnuté, že žiadny z účastníkov na ňu nemá právo. Uznesením najvyššieho súdu z 18. septembra 2008 bolo rozhodnuté tak, že bol potvrdený výrok o zamietnutí žaloby v časti o priznanie práva na zverejnenie rozsudku, pričom v časti, ktorým bola priznaná žalobkyni suma 500 000 Sk, ako aj v časti, ktorou bol nárok na primerané zadostučinenie vo zvyšnej sume 6 500 000 Sk zamietnutý, bol rozsudok krajského súdu zrušený a vec mu bola vrátená na ďalšie konanie. Predmetom ďalšieho konania zostal teda už len nárok na priznanie primeraného zadostučinenia vo výške 232 357,43 € (7 000 000 Sk). Ďalším rozsudkom krajského súdu z 21. mája 2009 bol sťažovateľ zaviazaný zaplatiť žalobkyni primerané zadostučinenie v sume 16 500 € a vo zvyšujúcej časti bola žaloba zamietnutá. Na základe odvolania oboch účastníkov rozsudkom najvyššieho súdu z 31. augusta 2010 bol rozsudok krajského súdu potvrdený. Po takomto právoplatnom skončení konania vo veci samej sa následne rozhodovalo o náhrade trov celého konania. Uznesením krajského súdu z 15. decembra 2015 bol sťažovateľ zaviazaný zaplatiť žalobkyni náhradu trov za súdne poplatky v sume 34 654,45 €. Napadnutým uznesením najvyššieho súdu z 28. apríla 2016 bolo uznesenie krajského súdu potvrdené. To znamená, že čo do náhrady trov konania za súdne poplatky zaplatené žalobkyňou sa právoplatne rozhodlo tak, že sťažovateľ bol zaviazaný zaplatiť žalobkyni náhradu trov za všetky súdne poplatky v celej výške zaplatenej žalobkyňou.</p> <p>Podľa presvedčenia sťažovateľa tým, že bol zaviazaný nahradiť žalobkyni súdne poplatky v celej výške, došlo k porušeniu jeho označených práv podľa ústavy, dohovoru a dodatkového protokolu.</p>
<p>z odôvodnenia</p>	<p>Z napadnutého uznesenia najvyššieho súdu vyplýva, že ním bolo potvrdené uznesenie krajského súdu z 15. decembra 2015. Podľa názoru najvyššieho súdu za nie celkom primeraný odhad výšky budúceho priznaného nároku nemôže byť žalobkyňa v rámci náhrady trov konania sankcionovaná. Opačný výklad vedie k zhoršeniu jej postavenia, hoci bola v merite veci úspešná (bolo rozhodnuté, že sťažovateľ konal nekalosúťažne a bola mu za to uložená povinnosť zaplatiť žalobkyni 16 500 € ako primerané zadostučinenie). Je pravdou, že žalobkyni bolo priznané primerané zadostučinenie nižšie, než požadovala, to však nič nemení na tom, že bola v merite sporu úspešná. Skutočnosť, že na základe úvahy súdu bolo žalobkyni priznané finančné zadostučinenie „len“ vo výške 16 500 €, sa premietla do výpočtu základnej sadzby tarifnej odmeny advokáta, keďže táto sa vypočíta z výšky súdom priznaného plnenia tak, ako to vyplýva z ustanovenia § 142 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku. Z tohto ustanovenia však nevyplýva, že by toto pravidlo platilo aj pre výpočet náhrady trov konania za súdne poplatky. Pokiaľ by zákonodarca mal v úmysle aplikovať toto pravidlo aj na náhradu trov konania za súdne poplatky, zakomponoval by to do znenia ustanovenia § 142 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku.</p> <p>Sťažovateľ je presvedčený, že zaplatenie tých častí súdnych poplatkov žalobkyňou, ktoré pripadali na neúspešnú časť žaloby (najmä v súvislosti s tou časťou súdnych poplatkov, ktorá sa týkala žalobnej požiadavky na zaplatenie sumy 7 000 000 Sk), nemožno považovať za účelne vynaložené výdavky v zmysle ustanovenia § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku. Navyše, z pohľadu tejto námietky neboli uznesenia všeobecných súdov dostatočne odôvodnené, pretože sa uvedenou námietkou nezaoberali, resp. na túto neodpovedali.</p> <p>Podľa názoru ústavného súdu treba úvahy najvyššieho súdu považovať za dostatočné a presvedčivé. Žiadne známky arbitrárnosti či zjavnej neodôvodnenosti v sebe nenesú.</p> <p>Vo všeobecnosti možno uviesť, že zaplatenie súdnych poplatkov zo strany účastníka konania treba spravídla považovať za trovy potrebné na účelne uplatňovanie alebo bránenie práva. Účelnosť vynaložených trov totiž nemožno vyvodzovať retrospektívne z konečného výsledku sporu, pretože v prípade</p>

	<p>neúspešného účastníka konania (ktorý spor celkom alebo v rozhodujúcej časti prehral) sa z hľadiska tohto kritéria javia spätne všetky (prípadne takmer všetky) trovy vrátane súdnych poplatkov ako neúčelné.</p> <p>Na margo neakceptovateľnosti argumentácie sťažovateľa možno poukázať aj na to, že pri jeho výklade by novela ustanovenia § 142 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku (časť vety za bodkočiarkou) bola zbytočná, pretože aplikáciou ustanovenia § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku by aj pri pôvodnom znení odseku 3 tohto ustanovenia bolo možné čiastočne úspešnému žalobcovi priznať náhradu trov (tak v súvislosti so súdnymi poplatkami, ako aj v súvislosti s právnym zastupovaním advokátom) iba v rozsahu vyplývajúcom zo súdom priznaného plnenia, nie teda z plnenia požadovaného v žalobe.</p> <p>Na základe uvedených skutočností rozhodol ústavný súd tak, že: <u>Sťažnosť sťažovateľa odmietol ako zjavne neopodstatnenú.</u></p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	<p>Ústavný súd SR: I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 88/07, mutatis mutandis I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06</p>
súvisiace právne predpisy	<p>zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov, § 142 ods. 1 a 3</p>
klúčové slová	

Spracovalo Analytické oddelenie Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky

Upozornenie :

Prehľad vybraných rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „prehľad“) je neoficiálnym dokumentom, ktorý slúži výlučne na informovanie o rozhodovacej činnosti Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“). Prehľad zostavuje Analytické oddelenie Odboru súdnych poradcov a súdnej agendy Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky z rozhodnutí ústavného súdu, písomne vyhotovených a odoslaných účastníkom konania v danom období. Prehľad nezaväzuje ústavný súd a nenahrádza jednotlivé rozhodnutia ústavného súdu, z ktorých bol zostavený.